

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การกระทำขององค์กรอาชญากรรมข้ามชาตินั้นถือได้ว่าเป็นปัญหาหลักและเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงของมวลมนุษยชาติ และยังเป็นอุปสรรคทั้งทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และต่อการพัฒนาทางวัฒนธรรมของสังคมโลก เนื่องจากกิจกรรมของกลุ่มอาชญากรรมข้ามชาตินั้นมีลักษณะที่เป็นภัยซึ่งส่งผลกระทบต่อทั่วโลก เช่น การค้ายาเสพติด การค้ามนุษย์ การลักลอบค้าอาวุธโดยผิดกฎหมาย การลักลอบขนผู้ย้ายถิ่น การฟอกเงิน ฯลฯ¹

อีกทั้งการกระทำของกลุ่มอาชญากรรมข้ามชาติยังส่งผลกระทบต่อพยานซึ่งเป็นผู้บริสุทธิ์ซึ่งยื่นมือเข้ามาให้ความช่วยเหลือในการให้การในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา หรือแม้แต่อาชญากรซึ่งหันมาให้ความร่วมมือในการให้การต่อรัฐเพื่อตนจะได้รับการผ่อนผันโทษก็ตาม อย่างไรก็ตาม เมื่อพยานเหล่านี้มาให้ความร่วมมือ รัฐก็สมควรจะให้ความคุ้มครอง เนื่องจากพยานนั้นมักถูกข่มขู่และถูกคุกคามจากเหล่าอาชญากรเสมอ²

นอกจากพยานจะได้รับผลกระทบจากการกระทำของเหล่าอาชญากรรมข้ามชาติแล้ว ผู้เสียหายเองก็ต้องตกเป็นเหยื่อจากการกระทำของเหล่าอาชญากรรมข้ามชาติเช่นกัน ไม่ว่าจะเป็นผู้เสียหายที่เป็นผู้หญิงและเด็กที่ตกเป็นเหยื่อจากการค้ามนุษย์ หรือคนต่างด้าวที่ตกเป็นผู้ถูกกระทำจากการถูกลักลอบขนย้ายถิ่นฐานโดยองค์กรอาชญากรรมก็ตาม ต่างก็ได้รับผลกระทบจากการกระทำของเหล่าอาชญากรรมข้ามชาติจากการถูกบังคับ ข่มขู่ทั้งสิ้น

¹ United Nations office on drugs and Crime, " UNODC and organized crime " [online] Available from: <http://www.unodc.org/en/organized-crime/index.html> [2009, February 26]

² United Nations office on drugs and Crime, " Witness protection: A key tool in the fight against crime" [online] Available from: <http://www.unodc.org/newsletter/en/200504/page004.html> [2009, February 26], page 4.

ดังนั้น เพื่อเป็นการแก้ปัญหาอันเกิดจากเหล่าองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติซึ่งส่งผลกระทบต่อไปทั่วโลกจึงได้มีการดำเนินการของประชาคมระหว่างประเทศในกรอบสหประชาชาติ โดยเริ่มจากการหารือในการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการป้องกันอาชญากรรมและการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิด (United Nations Congress on the Prevention of Crime and the Treatment of Offenders) โดยในปี 2534 ได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการว่าด้วยการป้องกันอาชญากรรมและกระบวนการยุติธรรมทางอาญา (Commission on Crime Prevention and Criminal Justice) ขึ้น โดยได้มีการหารือปัญหาอันเกี่ยวกับองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติซึ่งเป็นระเบียบวาระการประชุมที่คณะกรรมการฯ ได้หารือกันตลอดมา

ทั้งนี้ ในการประชุมครั้งที่ 1 ในปี 2535 นาย Giovanni Falcone หัวหน้าคณะผู้แทนอิตาลี ได้เสนอให้มีการจัดประชุมระหว่างประเทศเพื่อพิจารณาเรื่องความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อแก้ปัญหานี้ แนวความคิดดังกล่าวปรากฏผลเป็นรูปธรรมต่อมาโดยได้มีการจัดประชุมระดับรัฐมนตรีว่าด้วยองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ (World Ministerial Conference on Organized Transnational Crime) ที่เมืองเนเป็ลส์ อิตาลี ระหว่างวันที่ 21-23 ธันวาคม พ.ศ. 2537 ทั้งนี้ ที่ประชุมได้รับเอาแถลงการณ์ทางการเมืองและแผนดำเนินการระดับโลกเพื่อต่อต้านองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ (Naples Political Declaration and Global Action Plan against Organized Transnational Crime) ซึ่งสมาชิกสหประชาชาติได้ลงมติรับเอาในเดือนธันวาคมในปีเดียวกันหรือกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่า แนวโน้มแนวความคิดที่จะจัดทำความตกลงระหว่างประเทศเพื่อต่อต้านองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติได้ก่อกำเนิดขึ้นอย่างเป็นทางการขึ้น³

อย่างไรก็ดีในระยะแรกแนวความคิดนี้ไม่ได้รับการยอมรับมากนักจากประเทศพัฒนาแล้ว เพราะประเทศเหล่านั้นเห็นว่าความตกลงที่จะเป็นที่ยอมรับได้ของกว่า 150 ประเทศที่เข้าร่วมประชุมจะมีลักษณะเป็นความตกลงที่มีระดับพันธกรณีต่ำเกินกว่าจะป้องกันและปราบปรามองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่ทว่าแนวความคิดนี้ก็ได้รับความสนับสนุน

³ General Assembly, " Question of elaboration of an international convention against organized transnational crime A/RES/51/120 "[online] Available from: <http://www.un.org/documents/09/res/51/ares51-120.htm> [2009, February 27]

มากยิ่งขึ้นเรื่อย ๆ ด้วยการจัดประชุมระดับรัฐมนตรีในภูมิภาคต่าง ๆ กล่าวคือ ที่กรุงบูเอโนสไอเรส ในปี 2538 ที่กรุงดาการ์ ในปี 2540 ที่กรุงมะนิลาในปี 2541 และที่กรุงโรมและกรุงเทพฯ ในปี 2543

โดยในปี 2539 ประธานาธิบดีโปแลนด์ได้เสนอร่างความตกลงเพื่อต่อต้านองค์กรอาชญากรรมต่อที่ประชุมสมัชชาสหประชาชาติ หลังจากนั้นการพิจารณาเรื่องดังกล่าวจึงมีความจริงจังมากขึ้นเพราะเป็นการเปลี่ยนให้การพิจารณาเรื่องนี้เป็นการพิจารณาที่ตัวประเด็นต่างๆ เช่น คำนิยามขององค์กรอาชญากรรมแทนที่จะเป็นการอภิปรายทั่วไปอย่างกว้างๆ โดยไม่มีประเด็นให้พิจารณาอย่างจริงจัง

การดำเนินการของประชาคมระหว่างประเทศเพื่อแก้ปัญหานี้ได้ก้าวไปอีกขั้นหนึ่งเมื่อสมัชชาสหประชาชาติได้มีข้อมติที่ 53/111 ลงวันที่ 9 ธันวาคม ค.ศ.1998 จัดตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจระหว่างรัฐบาลเพื่อพิจารณาร่างอนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่กระทำโดยองค์กรอาชญากรรม (Ad Hoc Committee on the Elaboration of a Convention against Transnational Organized Crime) เพื่อพิจารณาร่างอนุสัญญาฯ และพิธีสารที่เกี่ยวข้องอีก 3 ฉบับเกี่ยวกับเรื่องการค้ามนุษย์โดยเฉพาะสตรีและเด็ก (Trafficking in Persons Especially Women and Children) เรื่องการลักลอบขนผู้ย้ายถิ่น (Smuggling of Migrants) และเรื่องการผลิตและค้าอาวุธ (Illicit Manufacturing of and Trafficking in Firearms)⁴

คณะกรรมการเฉพาะกิจฯ ได้ดำเนินงานระหว่างปี พ.ศ. 2542 ถึง พ.ศ. 2544 โดยได้เรียกประชุม ณ สำนักงานสหประชาชาติกรุงเวียนนา ประเทศออสเตรีย รวม 13 ครั้ง ดังนี้ ครั้งแรกระหว่างวันที่ 18-29 มกราคม 2542 ครั้งที่สองระหว่างวันที่ 8-12 มีนาคม 2542 ครั้งที่สามระหว่างวันที่ 28 เมษายน-3 พฤษภาคม 2542 (พร้อมกันกับการจัดประชุมคณะกรรมการว่าด้วยการป้องกันอาชญากรรมและกระบวนการยุติธรรมทางอาญา (Commission on Crime Prevention and Criminal Justice) ครั้งที่ 8) ครั้งที่สี่ ระหว่างวันที่ 28 มิถุนายน- 9 กรกฎาคม 2542 ครั้งที่ห้า

⁴ United Nations office on drugs and Crime, " Travaux preparatoires of the negotiation for the elaboration of the United nations Convention against Organized Crime and the Protocols thereto "[online] Available from: <http://www.unodc.org/unodc/en/treaties/CTOC/travaux-preparatoireshtml> [2009, February 26]

ระหว่างวันที่ 4-15 ตุลาคม 2542 ครั้งที่หกระหว่างวันที่ 6-17 ธันวาคม 2542 ครั้งที่เจ็ดระหว่างวันที่ 17-28 มกราคม 2543 ครั้งที่แปดระหว่างวันที่ 21 กุมภาพันธ์ - 3 มีนาคม 2543 ครั้งที่เก้าระหว่างวันที่ 5-16 มิถุนายน 2543 ครั้งที่สิบระหว่างวันที่ 17-28 กรกฎาคม 2543 ครั้งที่สิบเอ็ดระหว่างวันที่ 2-27 ตุลาคม 2543 ครั้งที่สิบสองระหว่างวันที่ 26 กุมภาพันธ์ - 2 มีนาคม 2544 และครั้งที่สิบสามระหว่างวันที่ 26 มกราคม-6 กุมภาพันธ์ 2547

โดยในการประชุมครั้งที่สิบคณะกรรมการเฉพาะกิจฯ ได้จัดทำอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่กระทำโดยองค์กรอาชญากรรม (United Nations Convention against Transnational Organized Crime) จนแล้วเสร็จ และหลังจากนั้นได้รายงานต่อที่ประชุมสมัชชาสหประชาชาติสมัยสามัญที่ 55 ซึ่งได้มีการรับเอาอนุสัญญาดังกล่าวโดยข้อมติสมัชชาสหประชาชาติที่ 55/25 ลงวันที่ 15 พฤศจิกายน ค.ศ. 2000⁵ และให้จัดการประชุมทางการเมืองระดับสูง ณ เมืองปาเลริโม ประเทศอิตาลี ระหว่างวันที่ 12-15 ธันวาคม 2543 เพื่อการลงนามอนุสัญญาฯ อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร ค.ศ. 2000 โดยที่อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร ค.ศ. 2000 นี้เป็นกรอบความร่วมมือทางกฎหมายซึ่งกำหนดให้รัฐภาคีตามอนุสัญญาฯ นี้สามารถให้ความร่วมมือในแบบพหุภาคีโดยอนุสัญญาฯ ได้กำหนดมาตรฐานขั้นต่ำเพื่อให้รัฐภาคีสามารถนำไปปฏิบัติเพื่อส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศทั้งด้านนโยบายตัวบทกฎหมาย แนวทางในการบริหาร และการบังคับใช้กฎหมายในการที่จะป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น กล่าวคือ

(1) ขจัดความเหลื่อมล้ำของมาตรฐานในทางกฎหมายอันเนื่องมาจากระบบกฎหมายที่แตกต่างกัน และส่งเสริมความร่วมมือ และการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในทางกฎหมายของประเทศต่างๆ

⁵ United Nations office on drugs and Crime, " General Assembly resolution 55/25 "[online] Available from: <http://www.unodc.org/unodc/en/treaties/CTOC/travaux-preparatoires.html> [2009, February 2]

(2) กำหนดมาตรฐานขั้นต่ำในการยกร่างกฎหมายภายในเพื่อดำเนินการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ กล่าวคือ โดยผลของอนุสัญญาฉบับนี้ได้กำหนดให้การมีส่วนร่วมในกลุ่มอาชญากรที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร การฟอกเงิน การทุจริตประพฤตินิষอบ และการขัดขวางความยุติธรรม เป็นความผิดอาญาตามกฎหมายภายในเมื่ออนุสัญญามีผลบังคับใช้⁶

นอกจากนี้อนุสัญญา ยังต้องการแก้ไขปัญหในระดับรากฐานเกี่ยวกับผลประโยชน์ที่เกิดจากการก่ออาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร โดยอนุสัญญา นี้ได้กำหนดมาตรการทางกฎหมายทั้งในเชิงป้องกัน และปราบปรามที่อนุญาตให้เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายสามารถอายัดและยึดทรัพย์สิน และผลประโยชน์ที่ได้มาจากการกระทำความผิด หรือการริบทรัพย์สิน มาตรการในการปราบปรามกระบวนการฟอกเงิน และมาตรการในการคุ้มครองพยาน กล่าวคือ มาตรการใหม่ๆ ได้ถูกกำหนดให้มีความชัดเจนมากขึ้น เพื่อเสริมสร้างให้เกิดความร่วมมือกันระหว่างประเทศในการต่อต้านการดำเนินกิจกรรมที่ผิดกฎหมายที่มีลักษณะข้ามชาติโดยกลุ่มอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร เช่น การส่งผู้ร้ายข้ามแดน ความช่วยเหลือทางกฎหมายซึ่งกันและกัน และมาตรการในการให้ความคุ้มครองแก่ผู้เสียหายและพยาน เป็นต้น ในการนี้รัฐภาคีของอนุสัญญา ได้สัญญาว่าจะให้ความช่วยเหลือทางเทคนิคที่จำเป็น และเพื่อพัฒนามาตรการที่เป็นการเพิ่มศักยภาพของการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร

สำหรับประเทศไทยนั้นกล่าวโดยรวมแล้วประเทศไทยได้ให้การสนับสนุนการดำเนินการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่กระทำโดยองค์กรอาชญากรรมมาโดยตลอด ดังจะเห็นได้จากข้อพิจารณาเกี่ยวกับบทบาทของประเทศไทยเกี่ยวกับเรื่องนี้ที่กระทรวงการต่างประเทศได้ประมวลไว้เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีเรื่องการลงนามในอนุสัญญา⁷ ดังนี้

⁶ United Nations office on drugs and Crime, " General Assembly resolution 55/25 "[online] Available from: <http://www.unodc.org/unodc/en/treaties/CTOC/travaux-preparatoires.html> [2009, February 26]

⁷ กระทรวงการต่างประเทศ, หนังสือกระทรวงต่างประเทศด่วนมากที่ กต 0605/2338 วันที่ 15 กันยายน 2543.

1. กระทรวงการต่างประเทศได้แต่งตั้งคณะผู้แทนไทยประกอบด้วยผู้แทนจากส่วนราชการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการเฉพาะกิจฯ มาโดยตลอด

2. เมื่อวันที่ 20-21 มีนาคม 2543 รัฐบาลไทยโดยกระทรวงการต่างประเทศและกระทรวงยุติธรรมร่วมกับสหประชาชาติโดยสำนักงานต่อต้านยาเสพติดและป้องกันอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติได้ร่วมกันเป็นเจ้าภาพจัดการสัมมนาในระดับรัฐมนตรีในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิกว่าด้วยการเพิ่มประสิทธิภาพในการปราบปรามองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ ณ โรงแรมรอยัลลอร์ดคิด เซอราตัน กรุงเทพฯ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการส่งเสริมความร่วมมือในระดับภูมิภาคเกี่ยวกับการปราบปรามองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติและเป็นการระดมการสนับสนุนทางการเงินเพื่อให้การดำเนินการยกวางตราสารทางกฎหมายระหว่างประเทศ (หมายถึงความถึงอนุสัญญาฯ) ประสบผลสำเร็จด้วยดี ซึ่งได้มีผู้แทนหลายประเทศกล่าวชื่นชมบทบาทของไทยในที่ประชุมคณะกรรมการเฉพาะกิจฯ หลายครั้งและหลายโอกาส นอกจากนี้ในร่างข้อมติสมัชชาสหประชาชาติที่ 55/25 ลงวันที่ 15 พฤศจิกายน ค.ศ. 2000⁸ วรรคอารัมบพที่ 6 ก็ยังได้กล่าวชื่นชมรัฐบาลไทยในฐานะเจ้าภาพจัดการสัมมนาฯ ด้วย

3. อัยการสูงสุด ในฐานะหัวหน้าคณะผู้แทนไทยในการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการป้องกันอาชญากรรมและการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดสมัยที่ 10 ระหว่างวันที่ 9-17 เมษายน 2543 ณ กรุงเวียนนา ได้เสนอต่อที่ประชุมว่ารัฐบาลไทยพิจารณาตนที่จะรับเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมฯ สมัยที่ 11 ในประเทศไทยในอีก 3-5 ปีข้างหน้าซึ่งหัวข้อของการประชุมฯ สมัยที่ 11 จะเกี่ยวกับองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ ทั้งนี้ ฯพณฯ นายบัญญัติ บรรทัดฐานรองนายกรัฐมนตรีปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบในหลักการเรื่องการเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมด้วยแล้ว*

⁸ United Nations office on drugs and Crime, " General Assembly resolution 55/25 "[online] Available from: <http://www.unodc.org/unodc/en/treaties/CTOC/travaux-preparatoires.html> [2009, February 26]

* ต่อมาคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2543 อนุมัติในหลักการการเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการป้องกันอาชญากรรมและการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิด ครั้งที่ 11 (ดูหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนมาก ที่ นร 0205/15311 ลงวันที่ 16 พฤศจิกายน 2543)

4. เมื่อวันที่ 22-24 พฤษภาคม 2543 ณ โรงแรมสยามซิตี้ กรุงเทพฯ กระทรวงการต่างประเทศได้เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมผู้เชี่ยวชาญระดับสูง อาเซียนเกี่ยวกับองค์กออาชญากรรมข้ามชาติประกอบด้วยผู้แทนอาเซียน 10 ประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประสานและกำหนดทำที่ร่วมของกลุ่มอาเซียนเกี่ยวกับประเด็นปัญหาต่าง ๆ ตามอนุสัญญาฯ และได้มีการนำทำที่ร่วมของอาเซียนดังกล่าวไปใช้ในระหว่างการประชุมคณะกรรมการเฉพาะกิจฯ ครั้งที่ 9 และ 10

5. ในที่ประชุมอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก (ASEAN Regional Forum:ARF) ครั้งที่ 7 เมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม 2543 ณ กรุงเทพฯ ซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศไทยเป็นประธานก็ได้มีการหารือกันเกี่ยวกับเรื่องนี้ และปรากฏอยู่ในบันทึกการประชุมว่า "The Ministers also express support for the ongoing negotiations on the Convention against Transnational Organized Crime and its Protocols"

6. เมื่อวันที่ 16 และ 17 สิงหาคม 2543 กระทรวงการต่างประเทศได้จัดให้มีการประชุมส่วนราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาเรื่องการลงนามอนุสัญญาฯ ประกอบด้วยผู้แทนจากสำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน กระทรวงยุติธรรม กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงการต่างประเทศ โดยที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบให้กระทรวงการต่างประเทศเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติการลงนามในอนุสัญญาฯ

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นคณะรัฐมนตรีจึงได้มีมติในการประชุมเมื่อวันที่ 26 กันยายน 2543 อนุมัติให้ไทยร่วมลงนามในอนุสัญญาฯ⁹ ประเทศไทยจึงได้ร่วมกับกว่า 120 ประเทศลงนามในอนุสัญญาฯ ดังกล่าวแล้วในโอกาสที่เปิดให้มีการลงนามอนุสัญญาฯระหว่างการประชุมทางการเมืองระดับสูง ณ เมืองปาเลร์โม ประเทศอิตาลีระหว่างวันที่ 12-15 ธันวาคม 2543^{*}

⁹ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนมาก ที่ นร 0205/12162 วันที่ 26 กันยายน 2543.

* จนถึงปัจจุบันมีประเทศต่างๆ ลงนามอนุสัญญาฯ แล้ว 147 ประเทศ

อย่างไรก็ดี อนุสัญญาฯ จะยังไม่มีผลบังคับใช้กับประเทศไทยจนกว่าประเทศไทยจะให้สัตยาบันอนุสัญญาฯ เสียก่อน* ทั้งนี้ก่อนการให้สัตยาบันจะต้องมีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายภายในให้สอดคล้องกับบทบัญญัติต่างๆ ของอนุสัญญาฯ เพื่อมิให้กฎหมายภายในเป็นอุปสรรคซึ่งถือเป็นการขัดขวางการปฏิบัติตามพันธกรณี

โดยตามการศึกษาวิทยานิพนธ์เล่มนี้จะมุ่งศึกษาเปรียบเทียบระหว่างฐานความผิดตามอนุสัญญาฯ และพิธีสารทั้ง 3 ฉบับซึ่งมีลักษณะลงโทษผู้กระทำความผิดที่มีลักษณะข้ามชาติกับกฎหมายไทยที่มีบทลงโทษผู้กระทำความผิดเฉพาะภายในอาณาเขตของรัฐไทยเท่านั้น รวมถึงการส่งเสริมให้มีการร่วมมือในการคุ้มครองพยานและผู้เสียหายระหว่างรัฐภาคีซึ่งเป็นบทบัญญัติตามอนุสัญญาฯ ซึ่งในประเทศไทยเองยังไม่มีข้อตกลงระหว่างประเทศในเรื่องนี้ ซึ่งหากประเทศไทยจะให้สัตยาบันจะต้องมีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายภายในให้สอดคล้องกับบทบัญญัติต่างๆ ของอนุสัญญาฯ เพื่อมิให้กฎหมายภายในเป็นอุปสรรคในการดำเนินการในการให้สัตยาบันต่อไป

1.2 สมมติฐาน

หากประเทศไทยจะเข้าเป็นภาคีของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร 2000 จะต้องปรับปรุงกฎหมายภายในของไทยให้ครอบคลุมถึงความผิดที่มีลักษณะข้ามแดน และจะต้องพัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความร่วมมือระหว่างประเทศในการคุ้มครองพยานและผู้เสียหาย

1.3 วัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย

* อนุสัญญาฯ ข้อ 38 กำหนดไว้ว่า อนุสัญญาฯ มีผลใช้บังคับ 90 วันหลังจากที่มีการยื่นสัตยาบันสารสารยอมรับหรือภาคยานุวัติสารแล้วจาก 40 ประเทศ

- (1) เพื่อศึกษาถึงหลักการและกฎเกณฑ์ของกฎหมายที่เกี่ยวกับการให้ความคุ้มครองพยานและผู้เสียหาย การคุ้มครองผู้หญิงและเด็ก การคุ้มครองคนต่างด้าว ตามอนุสัญญาฯ และพิธีสารทั้ง 3 ฉบับ
- (2) เพื่อศึกษาถึงกฎหมายไทยที่เกี่ยวกับการคุ้มครองพยานและผู้เสียหาย การคุ้มครองผู้หญิงและเด็ก และการคุ้มครองคนต่างด้าว รวมทั้งบทบาทของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- (3) เพื่อศึกษาถึงความเป็นไปได้ในการบัญญัติกฎหมายไทยในส่วนที่เป็นฐานความผิดให้มีลักษณะข้ามชาติ
- (4) เพื่อศึกษาถึงความเป็นไปได้ในการบัญญัติกฎหมายไทยให้มีการร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องการคุ้มครองพยานและผู้เสียหายโดยเฉพาะ

1.4 ขอบเขตของการศึกษาวิจัย

- (1) ศึกษาและวิเคราะห์หลักกฎหมายตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านองค์การอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร 2000 ในส่วนที่เกี่ยวกับการคุ้มครองพยานและผู้เสียหาย และในพิธีสารทั้ง 3 ฉบับ เฉพาะส่วนที่เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้หญิงและเด็ก และคนต่างด้าว
- (2) ศึกษาและวิเคราะห์ถึงกฎหมายไทยที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองพยานและผู้เสียหาย การคุ้มครองผู้หญิงและเด็ก การคุ้มครองคนต่างด้าว รวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- (3) ศึกษาและวิเคราะห์เปรียบเทียบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านองค์การอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร 2000 และในพิธีสารทั้ง 3 ฉบับกับกฎหมายไทยที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองพยานและผู้เสียหาย การคุ้มครองผู้หญิงและเด็ก การคุ้มครองคนต่างด้าว อันจะเป็นประโยชน์ต่อประเทศไทยในการให้สัตยาบันแก่อนุสัญญาฯ และพิธีสารทั้ง 3 ฉบับต่อไป

1.5 วิธีการดำเนินการศึกษาวิจัย

เป็นการวิจัยทางเอกสาร (documentary research) ในเชิงพรรณนาและวิเคราะห์ข้อมูล เอกสารต่างๆทั้งที่เป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษจากหนังสือ บทความ วารสาร ข้อมูลทาง

อินเทอร์เน็ต เอกสารเผยแพร่ของหน่วยงานรัฐบาลและเอกชน รายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ โดย การค้นคว้าจากสถานที่ต่างๆดังนี้

- (1) ห้องสมุดคณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- (2) ห้องสมุดสถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- (3) ห้องสมุดสัญญา ธรรมศักดิ์ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- (4) ห้องสมุดปริทัศน์ พนมยงค์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- (5) ห้องสมุดขององค์การสหประชาชาติ
- (6) ห้องสมุดขององค์การระหว่างประเทศเพื่อการโยกย้ายถิ่นฐาน
- (7) อินเทอร์เน็ต

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

(1) ทำให้ทราบถึงหลักการและกฎเกณฑ์ของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองพยานและผู้เสียหาย ผู้หญิงและเด็ก รวมถึงคนต่างด้าวตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านองค์การอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร 2000 และพิธีสารทั้ง 3 ฉบับ

(2) ทำให้ทราบถึงกฎหมายไทยที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองพยานและผู้เสียหาย ผู้หญิงและเด็ก รวมถึงคนต่างด้าว รวมทั้งบทบาทของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(3) ทำให้ทราบถึงแนวทางของประเทศไทยในการปรับปรุงกฎหมายภายในที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองพยานและผู้เสียหาย ผู้หญิงและเด็ก รวมถึงคนต่างด้าว และแนวทางการจัดความร่วมมือระหว่างประเทศในการคุ้มครองพยานโดยเฉพาะ

(4) ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อหน่วยงานและบุคคลที่สนใจในการศึกษาถึงกฎเกณฑ์ในการคุ้มครองพยานและผู้เสียหาย ผู้หญิงและเด็ก รวมถึงคนต่างด้าวตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านองค์การอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร 2000 และพิธีสารทั้ง 3 ฉบับ และเพื่อเป็นแนวทางแก่ประเทศไทยในการที่จะปรับปรุงกฎหมายภายในที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองบุคคลดังกล่าว